

**Орієнтовний проєкт декораторів
театралізованих свят до Дня захисників та захисниць України
(у межах тематичного тижня «Гідність та честь українців»)**

Зміст

1. Паспорт проєкту: назва, автор, анотація, тип
2. Зміст проєкту: мета, завдання, цілі, етапи, результати, критерії оцінювання.
3. Матеріали до проєкту

Паспорт проєкту

Назва проєкту: «Декорація до театралізованого свята, присвяченого Дню захисників та захисниць України та свята Покрови Пресвятої Богородиці»

Автор і керівник проєкту:

Анотація: творчий проєкт – інноваційна інтегрована форма роботи, яка надає можливість учням проявити себе в театральному мистецтві, хореографії, вокалі, грі на музичних інструментах, роботі над костюмами, декораціями, бутафорією. Це можливість показати свої сценічні вміння. Проєкт вирізняється значним виховним потенціалом, сприяючи вихованню шанобливого ставлення до історії, культури, традицій українського народу, поваги до захисників рідної землі. Творчий проєкт сприяє формуванню відповідальності, дисципліни і вимогливості до себе кожного учасника, розвиває прагнення до пізнання, активної творчої участі у досягненні художнього результату.

Отримані в результаті виконаного проєкту навички, уміння та готовий творчий учні будуть використовувати у навчанні та повсякденному житті. Також учасники проєкту мають можливість самостійно оцінити виконану роботу, відчувши задоволення від отриманого результату.

Навчальні предмети, в межах яких виконується проєкт: українська та зарубіжна література, історія, художня культура

Тип проєкту: *багатопредметний;*

творчо-дослідницький (дослідження традицій, обрядових дій, народних святкувань, історії козацтва та ЗСУ, збір фольклорних, етнографічних, документальних матеріалів, створення та опрацювання сценарію);

прикладний (створення художнього образу шляхом конструювання просторового макета, виготовлення реквізиту, підготовка декорацій, костюмів, атрибутів);

груповий, середньої тривалості.

Навчальні предмети: робота над проєктом може розпочинатися на уроках й продовжуватися в позаурочний час.

Кінцевий продукт проєктної діяльності: шкільне свято, присвячене Дню Захисників та Захисниць України та свята Покрови Пресвятої Богородиці

Зміст проєкту

Мета проєкту: забезпечувати сприятливі умови для творчого розвитку та реалізації творчих здібностей учнів у процесі створення історичних костюмів, декорацій і театралізації свята. Пробуджувати інтерес до вивчення культурної та історичної спадщини українського народу, виховувати справжні патріотичні почуття, повагу до ЗСУ.

Завдання проєкту:

Головне завдання: виховувати повагу до традицій культури як до смислової, етичної та особистісно-значущої цінності, шляхом залучення до театральної культури; виховувати творчу особистість; сприяти новому рівню взаємовідносин в учнівському колективі.

Основні завдання:

- познайомити з історією театру і театральними професіями, з історією театральної декорації;
- ознайомити з особливостями історичного костюму;
- навчити елементарним навичкам театально-виконавської діяльності для застосування їх на сцені;
- навчити виготовляти театральні костюми та декорації;

Розвиваючі завдання:

- розвивати пізнавальний інтерес, уміння працювати з додатковою літературою, навички роботи в групі;
- розвивати образне мислення, вміння створювати художній образ;
- збагачувати словниковий запас дітей;
- розвивати вміння висловлювати свої думки і дослухатися до думок оточуючих;
- розвивати уміння виражати емоції, долати бар'єри та стереотипи з дорослими й однолітками;
- розвивати образне мислення і вміння створювати художні образи на сцені;
- розвивати художній смак і естетичне почуття прекрасного.
- розвивати самостійний підхід до вирішення поставленого завдання;
- розвивати вміння вільно орієнтуватися в сценічному просторі;

Виховні завдання:

- виховувати любов до літератури, культури, до історії своєї країни ;
- виховувати повагу до захисників України;
- прищеплювати повагу до культурної спадщини українського народу та бережливе ставлення до пам'яток минулого;
- виховувати естетичний смак;
- виховувати шанобливе ставлення між членами колективу.

Спосіб розв'язання проблеми: робота з додатковою літературою, зі словниками, добирання прислів'їв, приказок, текстів пісень, колядок, щедрівок, віршів та матеріалів з української і зарубіжної літератури за темою; творча робота, розглядання та створення презентацій, створення костюмів, виготовлення декорацій, екскурсія до театру та етнографічного музею, зустрічі з воїнами ЗСУ.

Цілі проєкту:

- Познайомити учнів з діяльністю сценографа і художника-декоратора з метою виготовлення декорації до театралізованого свята, присвяченого Дню Захисників та Захисниць України та свята Покрови Пресвятої Богородиці
- Ознайомити учнів з історією створення декорацій, видів декорацій, зі специфікою роботи сценографа і художника-декоратора.
- Отримати уявлення про побудову сцени та створення просторових макетів декорацій.
- Покращити комунікативну компетентність у спілкуванні та співпраці з однолітками, батьками, викладачами, бібліотекарами, музейними працівниками, художниками.

Етапи проєкту:

I етап - Організаційний:

- узгодження з адміністрацією проведення проєкту;
- узгодження питань про проєктну діяльність з учителями, які можуть долучитися та надати допомогу при вирішенні завдань проєкту;
- визначення мети, очікуваних результатів;
- формування групи учасників.

II етап – Пошуковий:

- збір необхідної інформації та матеріалів з різних джерел у групах:
1-ша група (працює із тлумачними словниками, документами та додатковою літературою);
2-га група готує презентацію;
3-тя група підбирає змістове художнє оформлення (тексти пісень, прислів'їв, приказок, художніх творів тощо до свята;
4-та група підбирає можливі ескізи декорацій;
5-та група – займається пошуком костюмів, реквізитів

III етап – Виконавський :

- розробка тексту сценарію свята
- виготовлення ескізів, макетів
- виготовлення реквізиту, костюмів
- виготовлення і встановлення декорацій.

Очікувані результати:

- Учні набувають досвіду роботи в групах, вчаться висловлювати власну думку і дослухатися до пропозицій оточуючих, вчаться дискутувати та обговорювати матеріали.
- Під час проєкту формуватимуться вміння працювати з різними джерелами інформації, навички систематизувати та узагальнювати отримані дані, займатися пошуковою діяльністю.
- Створюються умови для урізноманітнення дозвілля учнів, задоволення їхніх творчо-пізнавальних інтересів поза тематикою навчальних програм, розвиватимуться художні здібності, формуватимуться естетичні смаки, розкриватиметься творчий потенціал учнів.

- Участь у проєктній діяльності з метою вирішення соціально значущої проблеми сприятиме кращому самопізнанню та самореалізації учнів, налагодженню співпраці з дорослими і в межах навчального закладу, і поза ним.

Критерії оцінювання результатів проєкту

- Актуальність вибору теми театралізованого свята, оригінальність творчого задуму, постановка виступу.
- Кількісне охоплення учнів, педагогів різними видами творчої діяльності в проєкті.
- Залучення учнів до різних видів діяльності в рамках реалізації проєкту.
- Самостійність виконання учнями декорацій, гриму, виготовлення костюмів, реквізитів, звуковий супровід свята.

Матеріали до проєкту

Про свято Покрови Пресвятої Богородиці, День українського козацтва та День захисників і захисниць України

Розселив Господь людей по всьому світу і кожному народові дав землю. Богом дана земля є святою і рідною, тому її захист — це найперший обов'язок народів.

Для українців такою землею є Україна. Вона полита потом і кров'ю сотень поколінь, їхніх працелюбних і героїчних предків. Шануймо героїчну історію нашого великого народу. Одним із найвизначніших днів, пов'язаних з історією, традиціями та захисниками України є 1 жовтня. У цей день в Україні відзначають три великих свята: Покрову Пресвятої Богородиці, День українського козацтва та День захисників і захисниць України.

Історія свята Покрова.

«Колись Царгород, столицю Візантії оточили араби. Під час облоги 1 жовтня 910 року у святому місті Константинополі, у Влахернському храмі, де зберігалася риза Пресвятої Богородиці, її пояс і головний покрив, юродивий Андрій і його учень Єпіфаній під час всеношної побачили Пресвяту Богородицю.

Був недільний день, і храм був переповнений тими, що моляться. Святий Андрій підняв очі до неба і побачив, як йде по повітрю сама Цариця Небесна, оточена святими. Святий Хреститель Господній Іоанн і святий апостол Іоанн Богослов супроводжували Пресвяту Діву. Потім вона схилила коліна і почала зі слізьми молитися за всіх християн. Вона просила у Господа захистити свій народ від усіх ворогів, видимих і невидимих.

Закінчивши свою молитву, Вона зняла з голови покров і простягнула його над усіма людьми, що молилися. Мати Божа сяяла небесною славою, а покров її сяяв яскравіше сонця. Тим самим Богородиця дала зрозуміти, що постійно молитися за людей і ніколи не залишить свій народ. Святий Андрій довго стояв і спостерігав за дивним баченням, потім запитав свого учня: «Чи бачиш, брате, Царицю, що молиться про весь світ?» Єпіфаній відповів: «Бачу, святий отче, і жахаюся».

Андрій і Єпіфаній довго дивилися на Пресвяту Богородицю і на покров, блискучий яскравіше сонячного дня. А коли відійшли, Богородиці покров став

невидимим, але навіть взявши його з собою, Вона залишила благодать, що була там»

Тому 1 жовтня кожного року увесь християнський світ з глибокою любов'ю, вдячністю і надією славить Пресвяту Богородицю, Матір Спасителя світу Ісуса Христа. Для нас, українців, це свято християнське і національне, воно символізує зв'язок поколінь, невмирущість героїчних традицій нашого народу

Свято українських козаків

«Свято Покрови було найбільшим святом для козаків. Наші захисники вірили, що свята Покрова охороняє їх, а Пресвяту Богородицю вважали своєю закупницею і покровителькою. Багато церков маємо побудованих на честь свята Покрови. Козаки настільки вірили в силу Покрови Пресвятої Богородиці і настільки щиро й урочисто відзначали свято Покрови, що впродовж століть в Україні воно набуло ще й козацького змісту та отримало другу назву — Козацька Покрова. Тому свято Покрови в Україні відзначається ще й як День українського козацтва. Мабуть, найпрекраснішим, неповторним, унікальним і легендарним явищем для українського народу була Запорізька Січ. Це про неї Гоголь писав: «Так ось вона — Січ! Ось те гніздо, звідки вилітають усі ці горді й дужі, як леви! Ось звідки розвивається воля й козацтво на всю Україну!» Минуло все: уже нема тепер на Січі ні старшин, ні Запоріжжя. Нема!!! Та лишилась слава про лицарів чесних, які колись безкрайними степами вітром літали, шаблями ворогів змیتали, що як леbedі на Чайках по Дніпру гуляли. Пройшло все: одна слава зосталась, і слава та не вмере, не поляже, про лицарство козацьке людям розкаже. Розкаже вона і про Байду, і про Сагайдачного Петра, і про Сірка, і про славного і грізного отамана Кошового».

День захисників та захисниць Вітчизни – мужності й героїства свято.

Це свято, згідно указу Президента України, щорічно відзначається 1 жовтня. Воно є всенародним святом, бо захисниками Вітчизни є учасники повномасштабної війни з РФ, національно-визвольних рухів ХХ століття, учасники Революції гідності, добровольці і військові, волонтери, діти і дорослі. Збройні сили України своїми славними традиціями зобов'язані козацтву.

День Захисника Вітчизни – це свято мужніх воїнів і визволителів, самовідданих борців, які на полі бою боронять незалежність України. Це молоде, але таке важливе свято має бути, ми повинні знати і поважати наших захисників

Актуальні поетичні рядки:

* * *

Неозорі степи України,
Чарівливі Дніпра береги
Синя хвиля за хвилею лине
Крізь розлогі квітчасті луги.
Там і Січ Запорізька стояла
Мов орлине гніздо серед скель,
Ворогам-хижакам не давала
Українських топтати осель.

Хто любив рідний край до загину,
Мав у серці синівську любов,
Той на Січ в злу і добру годину
Батьківщині служити пішов.
І козацька озброєна лава
Рідний край берегла день і ніч.
І світами котилася слава
Про стару Запорізьку Січ.

* * *

Улюблена Богом перлина
Для всіх українців одна —
Козацька моя Україна,
Хлібів золотих сторона.
Негодами лютими бита,
Віками ти йшла до мети,
Тобі в небі зорею світити,
І волю, і долю знайти.

* * *

Свята Заступнице! Пречиста Діво!
Ти оповий нас Покровом білим,
І під опіку візьми Вкраїну,
Не дай їй впасти знов на коліна.
Народ наш просить захисту в Тебе,
Бо Ти - Цариця Землі і Неба,
Прийми нас ще раз під свій Покров,
Вкотре благаєм Тебе ми знов.
Ти захисти нам Матір-Вкраїну,
Не дай зробити з неї руїну,
З колін підвестись нам поможи,
Вкраїну вільну нам збережи.

* * *

Нелегка доля випала Вкраїні:
Монголи, іго, визвольні бої,
Князі-чужинці, зрадники свої,
І чорні хмари орють небо синє.
Тужливо плаче пісня журавлина:
В своїй землі немає талану.
Вкраїнці їдуть в сіру далину,
В дорогу взявши спогадів жарини.

Чи добре тут? Чи легко? Чи не гірко?
Та чи звикати зболеній душі?
Хоча і топчем рідні спориші,
Ми емігранти скрізь, ми гості тільки.

Ми емігранти. Доля розкидає
По цілім світі, вигнанців землі.
Працюєм важко з потом на чолі,
І погляд в небо, в вічність піднімаєм.

Ми громадяни вічної країни,
Яка зорею світить нам здаля.
Ми емігранти. Тут — чужа земля.
А там чекає Батько нас...
Як доньку й сина.

Вікторини:

Чи знаєте ви дати українських свят?

Перед вами аркуш, на якому ліворуч написано свято. Ваша завдання поставити дату, коли в Україні відзначають це свято.

1. Новий рік _____
2. День захисників та захисниць України _____
4. Різдво _____
5. Великдень _____
6. День Конституції України _____
6. День Соборності України _____
8. День Незалежності України _____
9. День Святого Миколая _____
10. День знань _____

Відповіді:

1. 1 січня. .
2. 1 жовтня.
4. 25 грудня.
5. кожного року різна дата.
6. 28 червня.
7. 22 січня.
8. 24 серпня.
9. 6 грудня.
10. 1 вересня.

Що я знаю про українських козаків:

1. Що означає слово – козак? (*вільний*)
2. Що було найважливішою ознакою влади в козацькому війську? (*гетьманська булава*)
3. Які відомі українські танці народилися на Запоріжжі? (*гопак, метелиця*)
4. Як називалася столиця козацький земель? (*Запорізька Січ*)
5. Найвідоміша козацька страва. (*куліш*)

6. Кого на Січі називали козацьким джурою (чурою)? (*помічника, учня, майбутнього козака*)
7. Центральний орган управління Січі. (*Кіш*)
8. На яких музичних інструментах зазвичай грали козаки? (*кобза, скрипка, цимбали*)
9. Яку річку найбільше поважали запорізькі козаки? (*Дніпро*)
10. Як називали місце, де жили козаки? (*курінь*)
11. Що означає для козака слово «чайка»? (*Човен*)
12. Кого вважали козаки батьком, матір'ю, дружиною та товаришем? (*Батько — степ, мати — Січ, дружина — шабля, товариш — кінь*)
13. Холодна зброя з вигнутим лезом, яку виготовляли безпосередньо на Запорізькій Січі (*шабля*).
14. Про яку деталь козацького вбрання казали: «широкі, як чорне море»? (*Шаровари*)
15. Кому не дозволялося заходити на територію Запорозької Січі? (*Жінкам*)
16. Як звали першого козацького гетьмана? (*Дмитро Вишневецький*)
17. Яке церковне свято козаки вважають своїм і коли воно відзначається?
18. Острів на Дніпрі, який належав до володінь Запорозької Січі (*Хортиця*)
19. Хто заснував Запорозьку Січ? (*Дмитро Вишневецький*)
20. Що було атрибутом козака? (*Оселедець*)
21. Що козаки обов'язково будували на Січі? (*Церкву*)
22. Який колір мала січова корогва? (*Малиновий*)
23. Який святий вважається покровителем козацтва? (*Архангел Михаїл*)
24. Голова козацького уряду. (*Гетьман*)
25. Найвідоміший твір М.Гоголя про Запорізьку Січ (*повість «Тарас Бульба»*)